

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

MINISTARSTVO ZDRAVLJA

NAZIV PROPISA

Akcioni plan za 2019-2020 godinu za sprovođenje Strategije Crne Gore za sprečavanje zloupotrebe droge 2013-2020

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

U Crnoj Gori, Evropskoj Uniji i globalno upotreba droga i nelegalna trgovina drogom se doživljavaju kao ozbiljan problem koji predstavlja prijetnju po zdravlje, sigurnost, socijalnu dobrobit i prosperitet opšte populacije, posebno mladih ljudi.

Zloupotreba droge je prepoznata kao važan socijalno-zdravstveni problem koji predstavlja rizik po javno zdravlje, posebno u odnosu na zarazne bolesti (HIV, hepatitis C, hepatitis B, tuberkuloza i polno prenosive bolesti). Zloupotreba droga i psihoaktivnih supstanci može ugroziti bezbjednost svih društava i vladavinu prava, nanijeti patnju kako pojedincima tako i porodicama, i može dovesti do gubitaka života.

Zloupotreba droga i brojne ozbiljne posljedice koje ona uzrokuje, predstavljaju stalni izazov za sva društva i države, i zahtijevaju multisektorski kontinuirani odgovor zajednice u cjelini, u kojem doprinos moraju dati pojedinci, porodica, lokalna zajednica, vladine institucije, civilni sektor, međunarodne organizacije i ostali.

Zloupotreba droga otvara kompleksna pitanja i problematiku na globalnom nivou i predstavlja prijetnju za bezbjednost i zdravlje i pojedinaca i društava, ali i za životne uslove u svjetskim razmjerama.

Posljedice problematike su višestruke, po zdravlje pojedinaca, po društvo u cjelini sa posebnim naglaskom na mlade ljude i očuvanje njihovog zdravlja

.Posljedice zloupotrebe droga se odnose i u vezi su sa zdravljem cjelokupne nacije i sa bezbjednošću društva.

U postupku primjene ovog akcionog plana nema oštećenih subjekata.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Strategija Crne Gore za sprječavanje zloupotrebe droga 2013-2020 godina, dala je osnovu za izradu i primjenu prvog akcionog plana za period 2013 -2016 godina. Nakon realizacije prvog akcionog plana za prethodni četvorogodišnji period, nastavlja se primjena Strategije kroz Akcioni plan 2017-2018 godina.

Postižu se mjerljivi ciljevi kroz indikatore i rezultati implementacijom strateških ciljeva.

Crna Gora dijeli i potvrđuje osnovne principe zakonodavstva Evropske unije i u svakom pogledu podržava osnivačke vrijednosti Unije: Poštovanje ljudskih prava i sloboda, vladavinu prava, uvažavanje ljudskog dostojanstva, slobode, demokratije, jednakosti, solidarnosti. U tom kontekstu pristupa se i pitanjima vezanim za problematiku bolesti zavisnosti od droga .

Predmetni akt je usaglašen sa postojećim strategijama i programima Vlade

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Ovim akcionim planom predviđena je multisektorska realizacija ciljeva, i vladinog i nevladinog sektora. Akcioni plan za sprovođenje Strategije Crne Gore za sprječavanje zloupotrebe droga 2019-2020, definiše različite aktivnosti u cilju usmjeravanja odgovornih aktera ka glavnim oblastima intervencija. Planirani ciljevi u akcionom planu pokrivaju oblasti sprovođenja zakona, carine, policije, javnog zdravstva, sistema socijalne zaštite, obrazovanja, međunarodnu saradnju i ostalo.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Zdravlje je najveća vrijednost pojedinaca, porodice i čitavog društva, koje znači i kvalitetan život. Ulaganje u prevenciju je ulaganje u zdravlje nacije.

Liječenje zavisnosti je dugotrajno i neizvjesno, ali ne i neuspješno. Uspjeh u liječenju je u direktnoj srazmjeri sa količinom uloženog napora i spremnošću za promjene. Uticaj je na društvo u cjelini, s obzirom da zloupotreba droga ne ugrožava samo zdravlje građana, već i donosi brojne socijalne probleme .

Primjena Strategije Crne Gore za sprečavanje zloupotrebe droga 2013/2020 u Crnoj Gori ne izaziva troškove na teret građana i privrede, odnosno primjena Akcionog plana za 2019-2020 godinu .

Nije potrebno stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu, ne dovodi se u pitanje kriterijum tržišne konkurencije, niti stvaranje biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- ✓ Da li je potrebno izdvajanje finansijskih sredstava za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- ✓ Da li je izdvajanje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda?
- ✓ Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze?
- ✓ Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- ✓ Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?
- ✓ Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihodi za budžet Crne Gore?
- ✓ Obraložiti metodologiju kojom je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- ✓ Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- ✓ Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa?
- ✓ Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Izdvajanje dodatnih finansijskih sredstava iz budžeta nije potrebno.
- Sve predviđene aktivnosti su nastavak već započetih, osim jedne, za koju će biti obezbijeđena sredstva iznosu od 31.932,00 eura. Jedan dio ove sume je opredijeljen kao učešće iz budžeta Instituta za javno zdravlje Crne Gore (IJZCG), a drugi dio kao učešće Evropske agencije za monitoring droga (EMCDDA) na osnovu Ugovora broj CT.18.HEA.0064.1.0 od 26. juna 2018. godine, koji je dodijeljen na osnovu javnog tendera.
- Izdvajanje sredstava iz budžeta Instituta za javno zdravlje (IJZCG) u iznosu 17.623 eura i sredstava na osnovu Ugovora sa Evropskom agencijom za monitoring droga (EMCDDA) u iznosu od 14.309,00 eura, je planirano krajem 2019. god. Početak važenja Ugovora je 1.septembar 2018.godine, sa maksimalnom dužinom trajanja od 12 mjeseci.
- Ne, implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Pošto nijesu potrebna dodatna finansijska izdvajanja, potrebna finansijska sredstva se planiraju za svaku godinu u okviru tekućeg budžeta.
- Usvajanjem ovog propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze.
- Ne, implementacijom ovog propisa ne ostvaruje se direktni prihod za Budžet.
- Stabilizacijom broja osoba zavisnika od droge, doći će do smanjenja troškova za liječenje osiguranika; zatim, doći će do smanjenja saobraćajnih udesa koji za uzrok imaju vožnju pod dejstvom psihoaktivnih supstanci; do smanjenja stope kriminaliteta usljed zloupotrebe droge, pa samim tim smanjiće se indirektni troškovi države koji se prave navedenim
- Prilikom obračuna finansijskih sredstava korišćena su iskustva zemalja u okruženju koje već imaju ovakvu Strategiju, kao i iskustva stečena prilikom realizacije ranijih Akcionih planova.
- Nijesu postojali problemi, s obzirom da se planirani ciljevi u ovom akcionom planu, realizuju kroz aktivnosti kontinuirane dinamike, u skladu sa strateškim

dokumentom.

- Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa.
- Kako nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na inicijativu za donošenje predloga propisa, tako i nije bilo sugestija i primjedbi.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

U postupku izrade Strategije Crne Gore za sprječavanje zloupotrebe droga 2013/2020 učestvovao je eksterni konsultant angažovan od strane Kancelarije za drogu i kriminal Ujedinjenih Nacija, u okviru Regionalnog projekta UNODC i učešća naše države u njemu. Konsultacije su izvršene u postupku evaluacije popunjavanjem upitnika koji se preuzimao sa web strana Ministarstva zdravlja, neposrednim razgovorima konsultanta sa nosiocima aktivnosti u državi, kao i pisanim putem u formi dopisa gdje su svi subjekti nosioci aktivnosti pozvani da daju priloge i sugestije iz resorne nadležnosti. Nacrt Strategije sa pratećim akcionim planom bio je dostupan na web strani Ministarstva zdravlja sa pozivom nevladinim organizacijama da dostave priloge, prijedloge i sugestije.

Prihvaćeni su svi prijedlozi zainteresovanih strana tokom procesa evaluacije koji su ugrađeni u dokument. Prihvaćene su i naknadne sugestije.

Treći po redu akcioni plan za period 2019-2020 godina, sadržajno predstavlja, nadogradnju i kontinuitet prethodno realizovanih aktivnosti kroz prvi četvorogodišnji akcioni plan 2013-2016 godina, kao i kroz drugi 2017-2018, a sve na osnovu oblasti i ciljeva zacrtanih važećom strategijom.

U ekspertskoj misiji koja je imala za cilj između ostalog i identifikaciju prioriternih ciljeva za sljedeće akcione planove, pored predstavnika nadležnih institucija, učestvovali su i predstavnici civilnog sektora. Pored ovoga pozvani su i zainteresovane nevladine organizacije putem web strane Ministarstva zdravlja, da dostave priloge sa planiranim aktivnostima kako bi isti bili uključeni u dokument.

Izradi Akcionih planova za periode 2017-2018 i 2019-2020 godina prethodila je srednjoročna evaluacija Strategije koja je urađena kroz TAIEX ekspertsku misiju u skladu sa mjerama iz Akcionog plana za pregovaračko poglavlje 24.

Akcioni plan 2019-2020, u skladu je sa preporukama EU ekspertske misije za politike droga, koji su kroz TAIEX ekspertsku misiju učestvovali u srednjoročnoj evaluaciji Strategije Crne Gore za sprječavanje zloupotrebe droga 2013-2020.

Takođe, korišćeni su i Zaključci Savjeta Evropske unije (CORDROGUE 70 SAN 279), koji se odnose na minimume standarda kvaliteta u oblasti smanjenja potražnje droga u Evropskoj uniji.

Ovim akcionim planom predviđeno je da se planirani ciljevi, realizuju kroz aktivnosti kontinuirane dinamike.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju Akcionog plana za primjenu strategije Crne Gore za sprječavanje zloupotrebe droge 2019-2020 godina .

Realizacijom ciljeva projektovanih ovim dokumentom doprinijeće se smanjenju štetnih posljedica zloupotrebe droga kao i svih propratnih oboljenja i ostalih brojnih štetnih reperkusija po društvo u cjelini

-kontinuirano raditi na istraživanju razmjera i odrednica zloupotrebe droga i posljedica povezanih sa njom, kao i djelotvornih intervencija u cilju sprječavanja i umanjenja ovih posljedica;

-unaprijediti partnerstva i poboljšati koordinacija između donosioca odluka - poboljšati nacionalni sistem praćenja nadzora i osiguraće se djelotvorna razmjena i primjena informacija.

odgovarajuće upravljanje od strane lokalnih i nacionalnih vlasti, kako bi se osigurala puna svjesnost i posvećenost svih sektora i svih slojeva društva smanjenju štetne upotrebe alkohola.

Glavni indikator postignuća cilja u ovoj oblasti je kontrola zloupotrebe droga, povećan broj procesuiranih slučajeva krujumačarenja, povećane količine zaplijenjene droge, povećan broj carinskih intervencija u cilju suzbijanja ilegalnog prometa, sposobnost identifikacije novih ilegalnih supstanci, itd.

Monitoring nad primjenom Akcionog plana 2019-2020 godina, u okviru monitoringa nad primjenom Strategije 2013-2020 vršiće Ministarstvo zdravlja u saradnji sa ekspertskim timom Evropske komisije.

Evaluacija će se raditi takođe uz učešće eksternog eksperta kroz TAIEX program a u skladu sa mjerama iz pregovaračkog poglavlja 24 .

Datum i mjesto
18.01.2019

Podgorica

Starješina

Dr Kenan Hrapović

